

Aan	Raadscommissie Algemeen Bestuur
Van	Ton Baas
Datum	8 mei 2015
Zaaknummer	
Onderwerp	Begroting RUD / Drentse Maat

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) heeft in zijn vergadering van 30 maart 2015 de ontwerp-programmabegroting voor 2016 vastgesteld. Het DB is voornemens om de begroting op 29 juni 2015 definitief vast te stellen. Voordat het DB daartoe overgaat stelt het de gemeenteraden en de provinciale staten in de gelegenheid om uiterlijk 5 juni 2015 een schriftelijke zienswijze in te dienen op de begroting.

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

Op 1 januari 2014 is de RUD operationeel geworden en voert met ingang van die datum voor de Drentse gemeenten en de provincie het “milieubrede takenpakket” uit. De gemeenten en de provincie zijn, door middel van een gemeenschappelijke regeling, samen eigenaar van de RUD. Bij de oprichting van de RUD is bestuurlijk afgesproken dat de partners zoveel mogelijk af willen van verschillen in de uitvoering, onder andere om bedrijven een gelijk speelveld binnen de provincie te bieden en omdat de RUD dan efficiënter kan werken.

Om hier invulling aan te geven is bestuurlijk besloten dat de RUD vanaf 1 januari 2016 gaat werken volgens een voor alle partners uniform minimaal uitvoeringsniveau, de ‘**Drentse Maat**’. De Drentse Maat moet er verder voor zorgen dat de RUD niet onnodig zwaar wordt opgetuigd, maar is toegesneden op de Drentse milieuproblematiek. De Drentse Maat vormt het minimale uitvoeringsniveau waaraan **iedere** partner zich conformeert en wordt daarom **gezamenlijk** vastgesteld door alle partners. De Drentse Maat vormt per 2016 ook de basis voor de bekostiging van de RUD. De begroting voor 2016 is gebaseerd op de Drentse Maat.

Totstandkoming Drentse Maat

Kwaliteitsscenario's

De partners hebben samen met de RUD vorm gegeven aan de Drentse Maat. Voor de Drentse Maat zijn drie kwaliteitsscenario's uitgewerkt. De scenario's onderscheiden zich op kwaliteit en prijs en zijn kortweg als volgt te typeren:

- scenario A: hoog beschermingsniveau en daardoor laag risico, kleine kans op overtredingen en klachten;
- scenario B: gemiddeld beschermingsniveau en ingecalculerde risico's, gemiddelde kans op overtredingen en klachten;
- scenario C: laag beschermingsniveau en daardoor hoger risico, grotere kans op overtredingen en klachten.

Bestuurlijke besluitvorming

Op 6 februari 2015 zijn de scenario's gepresenteerd aan de portefeuillehouders van de gemeenten en de provincie. In aanvulling op de scenario's heeft de directeur van de RUD bij die gelegenheid inzichtelijk gemaakt dat scenario B **onder voorwaarden** ook kan worden gecombineerd met een extra taakstellende **efficiencykorting** van maximaal tien procent op het uurtarief. Een meerderheid van de portefeuillehouders heeft aangegeven zich te kunnen vinden in de voorkeur voor scenario B, inclusief de tien procent efficiencykorting.

Één van de voorwaarden voor de korting betreft het **100 procent digitaal uitwisselen van informatie** tussen gemeente en RUD. Aan die voorwaarde kan Midden-Drenthe op dit moment **niet** voldoen, omdat het milieu-archief niet digitaal is. Op dit punt wordt verderop in deze memo nader ingegaan.

Het college heeft op 3 maart 2015 besloten om het bestuurlijke standpunt in te nemen, dat voor Midden-Drenthe de voorkeur uitgaat naar **scenario B**, inclusief de tien procent efficiencytaakstelling. Scenario B is naar mening van het college het meest reële scenario en het sluit goed aan bij ons huidige uitvoeringsniveau. Het scenario is gebaseerd op verantwoorde, aanvaardbare risico's. Op een aantal punten, zoals vergunningverlening en bodem, levert het scenario een kwaliteitsverbetering op. Op het gebied van toezicht bij bedrijven wordt, wat betreft het aantal uit te voeren controles, een stap terug gezet. Scenario B leidt tevens tot een verlaging van onze bijdrage aan de RUD.

Op 6 maart 2015 heeft de tweede bestuurlijke bijeenkomst plaats gevonden. In dit overleg hebben de portefeuillehouders kenbaar gemaakt, naar welk scenario de voorkeur van zijn of haar college uitgaat. Tijdens het overleg is gebleken dat niet iedere partner dezelfde voorkeur heeft: acht partners hebben de voorkeur voor scenario B. Vijf partners hebben de voorkeur voor scenario C, met eventuele groei naar scenario B. De doorgroei naar scenario B zou daarbij in twee jaar gerealiseerd moeten zijn. Het opteren voor scenario C door de vijf partners leidt tot frictiekosten. Er worden namelijk minder diensten afgenomen, waardoor er een overcapaciteit aan personeel ontstaat bij de RUD. De kosten voor die overcapaciteit bedragen bijna € 300.000.

Compromisvoorstel

Op 30 maart 2015 heeft een vergadering van het DB plaats gevonden. Ook tijdens die vergadering bleven de meningen ongewijzigd verdeeld over het te kiezen uitvoeringsniveau. Het DB heeft het niet op een stemming willen laten aankomen en heeft in plaats daarvan de Raad van Opdrachtgevers verzocht een compromisvoorstel uit te werken. De voorzitter van het DB heeft op 24 april 2014 een voorstel aan de portefeuillehouders verstuurd. Het voorstel houdt kort gezegd in dat er vanaf 2016 twee verschillende uitvoeringsniveaus zijn: scenario B en scenario C, eventueel aangevuld met extra taken. De frictiekosten, die deze keuze met zich meebrengen, worden naar rato over de partners verdeeld.

Het voorstel is nadrukkelijk bedoeld als een discussiestuk, maar het mag duidelijk zijn dat het college **niet** wenst mee te betalen aan deze frictiekosten.

Kortom, de definitieve Drentse maat is nog niet bestuurlijk vastgesteld. In de komende periode vinden over dit onderwerp nog (bestuurlijke) gesprekken plaats om consensus te bereiken over de exacte invulling van de Drentse maat. De voorliggende begroting is gebaseerd op **scenario B**.

Definitieve besluitvorming over de Drentse maat kan mogelijk betekenen dat de bijdrage aan de RUD Drenthe wijzigt. Indien dit leidt tot een **verhoging** van de nu voorgestelde bijdrage, dan zal deze begrotingswijziging voor een zienswijze worden voorgelegd. In ieder geval is duidelijk dat onze bijdrage **lager** wordt (en in geen geval hoger zal zijn) dan de huidige bijdrage van 2015, ook als wij zouden moeten meebetalen aan de frictiekosten.

Begroting 2016

Op grond van scenario B, inclusief de efficiencykorting, bedraagt vanaf 2016 onze jaarlijkse bijdrage voor de RUD € 811.023. Per saldo betekent dit dat met de invoering van de Drentse Maat onze bijdrage verlaagd wordt. Met de verlaging wordt voldaan aan de taakstelling uit het coalitieakkoord, om de bijdrage voor de RUD (en andere gemeenschappelijke regelingen) met vijf procent te verlagen.

Efficiencykorting

Aan scenario B is een **efficiencykorting** van tien procent gekoppeld. Die efficiency kan slechts **onder voorwaarden** behaald worden. Zoals hiervoor al aangegeven kan Midden-Drenthe niet aan alle voorwaarden voldoen, omdat ons milieu-archief niet 100 procent digitaal is. Het gaat in totaal om zo'n 1.700 dossiers.

Nu met het digitaliseren een financieel voordeel behaald kan worden, is onderzocht op welke wijze het milieu-archief voor 1 januari 2016 gedigitaliseerd kan worden. Het is duidelijk geworden dat het digitaliseren als een project weggezet moet worden om snel resultaat te boeken. Het voorstel is om medewerkers uit de eigen organisatie samen met een deskundige externe het project uit te laten voeren. De inhuurkosten worden geraamd op € 50.000. Die kosten kunnen gefinancierd worden uit de **incidentele budgetruimte** voor 2015. Binnen dit budget is nog ruim € 65.000 beschikbaar. Het is noodzakelijk om de investering voor het digitaliseren in 2015 te doen, omdat wij dan aanspraak kunnen maken op de efficiencykorting van tien procent.

Het college gaat er daarbij van uit dat de partners, die informatie niet 100 procent digitaal kunnen uitwisselen, niet in aanmerking komen voor de efficiencykorting. Het college zal dit standpunt ook nadrukkelijk verwoorden op het moment dat er een definitief besluit over de Drentse maat genomen wordt. Het kan namelijk niet zo zijn partners die informatie niet 100 procent digitaal kunnen uitwisselen ook tien procent efficiencykorting krijgen. Ook die partners zullen daar een investering voor moeten doen.

Het college is tevens van mening dat de voorliggende begroting van de RUD erg scherp is neergezet. Het is de vraag of de RUD de efficiencykorting van tien procent daadwerkelijk weet te behalen. Het behalen van die korting is namelijk afhankelijk van een aantal factoren, waarop de RUD zelf geen of in ieder geval niet volledig invloed heeft. Mocht de gecalculeerde efficiency niet behaald worden, dan zal dat ertoe kunnen leiden dat er een **financieel nadeel** ontstaat, dat door de partners opgevangen moet worden.

Zienswijze

De gemeenteraad heeft de gelegenheid om uiterlijk 5 juni 2015 een zienswijze op de begroting van de RUD in te dienen. Bij het opstellen van de begroting voor 2016 heeft het bedrijfsplan, zoals bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling aan de deelnemers is aangeboden, het uitgangspunt gevormd. De begroting past in zijn totaliteit en voor wat betreft onze eigen bijdrage binnen de vastgestelde financiële kaders. De voorliggende ontwerpbegroting geeft **geen aanleiding** om een zienswijze in te dienen.

Procedure

Het college had uiterlijk 28 april 2015 een besluit moeten nemen over de ontwerpbegroting van de RUD, om de ontwerpbegroting voor de raadsvergadering van mei te kunnen agenderen. Het college heeft, als gevolg van de continue wijziging van standpunten van een aantal partners over de Drentse Maat, geen besluit kunnen nemen. In principe zou daarom de ontwerpbegroting niet behandeld kunnen worden in de raadsvergadering van mei.

Gelet op de **wettelijke termijn**, die is gekoppeld aan het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting, is het noodzakelijk dat het stuk wel in de raadsvergadering van mei wordt behandeld. De ontwerpbegroting van de RUD wordt daarom **rechtstreeks ingebracht** in de raadsvergadering van mei.